



## ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93  
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від 05.07.2017 № 5181/0/20-17

**Дівочепільська сільська рада  
Олександрійського району  
Кіровоградської області**  
вул. Чкалова, 19, с. Дівоче Поле,  
Олександрійський район,  
Кіровоградська область, 28050

### *Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Дівочепільської сільської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2018 рік» (далі – Проект) і документи, що надані до нього листом Дівочепільської сільської ради від 29.05.2017 № 149.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Дівочепільської сільської ради з питань бюджету, фінансів, власності, інвестиційної діяльності та приватизації щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу проекту (далі – АРВ) на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Проектом на території Дівочепільської сільської ради встановлюються місцеві податки і збори, а саме: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок; плата за землю; єдиний податок; туристичний збір; акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Відповідно до пунктів 10.2. та 10.3 статті 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) місцеві ради обов’язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місяць для паркування транспортних засобів, туристичного збору.



Разом з тим, підпунктом 1.3. пункту 1 Проекту зазначено, що на території Дівочепільської сільської ради встановлюється акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Норми щодо сплати такого податку встановлені розділом III Проекту.

Відповідно до пункту 9.1. статті 9 ПКУ акцизний податок віднесено до загальнодержавних податків та зборів.

Згідно з підпунктом 215.3.10 пункту 215.2 статті 215 ПКУ, акцизний податок для пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, реалізованих відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 ПКУ, становить 5 відсотків.

Пунктом 12.3. статті 12. ПКУ визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом.

Таким чином, встановлення рішенням сільської ради акцизного податку, що є загальнодержавним податком та встановлюється ПКУ, не відповідає вимогам статті 10 та 12 ПКУ.

Пропонуємо виключити з Проекту підпункт 1.3. пункту 1 та розділ III Проекту «Акцизний податок з роздрібної реалізації підакцизних товарів», усунувши дублювання норм ПКУ.

Згідно з вимогами підпункту 12.3.2. пункту 12.3. статті 12. ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Разом з тим, в Проекті при встановленні земельного податку (підпункт 1.3. розділу I), єдиного податку (пункт 2 розділу I), туристичного збору (пункт 1 розділу II) визначено не всі необхідні елементи.

Пропонуємо привести зазначені пункти Проекту до вимог статті 12 ПКУ, зазначивши в них обов'язкові елементи податків і зборів, визначені статтею 7 ПКУ.

Підпунктом 1.3. розділу I Проекту встановлюється плата за землю.

1. Відповідно до підпункту 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ плата за землю - обов'язковий платеж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Враховуючи, що пунктом 2.3. Проекту не встановлюються питання орендної плати (згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем, пунктом 288.5 цієї статті визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати) пропонуємо викласти назvu пункту 2.3. у наступному вигляді: «Земельний податок».

2. Таблицею 1 зазначеного пункту встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено. Ставка податку визначається відповідно до категорії земельної ділянки та оформлення документів на право власності. При цьому ставки податку для тих, хто оформив документи на право власності, і тих, хто не оформив такі документи, є однаковими.

Частиною 9 статті 79<sup>1</sup> Земельного кодексу України встановлено, що земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.

Одним з принципів податкового законодавства України (стаття 4 ПКУ) є рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу.

Крім того, ПКУ не регулюються розміри ставок земельного податку залежно від оформлення документів на земельні ділянки.

3. Таблицею 1 також встановлюються ставки земельного податку для земель комерційного призначення.

Разом з тим, частиною 1 статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено земель «комерційного призначення».

Натомість, пунктом 274.2. статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Отже, пропонуємо привести перелік категорій земель, за які встановлюється земельний податок, до вимог Земельного та Податкового кодексів України.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив, та потребують приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України.

При підготовці АРВ Проекту розробником не повною мірою враховано вимоги Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика).

1. У розділі I АРВ не визначено проблеми з урахуванням особливостей громади, які пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, їх важливість та причини виникнення.

Відповідно до пункту 4 Методики при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються

причини виникнення проблеми; обґрунтування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів; суб'єкти, на які проблема справляє негативний вплив.

Розробником не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема має найбільший негативний вплив, що не відповідає принципу доцільності – обґрунтований необхідності державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

2. У пункті 3.1. розділу III АРВ в описі Альтернативи 1 «Відсутність регулювання» зазначено, що у разі не встановлення рішенням органу місцевого самоврядування місцевих податків і зборів, передбачених пунктом 10.3 статті 10 Податкового кодексу України, такі податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Податковим кодексом України за мінімальними ставками.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ у разі якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Таким чином, розробником не враховані усі складові Альтернативи 1, а при визначенні оцінки впливу для держави, громади та суб'єктів господарювання кожної альтернативи не наведено жодних цифрових показників, що не дає можливість оцінити принцип ефективності – досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

3. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей; об'єктивно не оцінено, наскільки обраний спосіб буде ефективним для вирішення проблем.

Також в розділі V АРВ відсутні обґрунтування запропонованих проектом рішень розмірів ставок місцевих податків (наприклад, з врахуванням платоспроможності суб'єктів господарювання), а також алгоритм їх визначення.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Вищевказане не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

4. У таблиці оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання вказано, що зазначене регулювання поширюється на 30 суб'єктів господарювання, в тому числі: 3 малих та 27 мікропідприємств.

Відповідно до таблиці «Надходження по місцевим податкам та зборам» у 2018 році до місцевого бюджету планується залучити:

податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 700 тис. грн.

земельний податок – 700 тис. грн.

єдиний податок – 600 тис. грн.

Враховуючи, що під дію акта на території Дівочепільської сільської ради підпадає 30 суб'єктів малого та мікропідприємництва (*платники єдиного податку I та II груп спрощеної системи оподаткування*), то кожен суб'єкт щомісяця буде сплачувати в середньому 1 666,67 грн. єдиного податку.

Але, максимальна сума єдиного податку, що може сплачуватися платниками другої групи спрощеної системи оподаткування (*за максимальними ставками відповідно до ПКУ*) складає 640,00 грн.

Загальна сума сплати податків суб'єктами господарювання у 2018 році складе 2 000,0 тис. грн., що в середньому на кожного з 30 суб'єктів дорівнює 5 555,56 грн. в місяць, що є доволі великою сумою для суб'єктів малого та мікропідприємництва Дівочепільської сільської ради, та, на думку Державної регуляторної служби, потребує введення корегуючих заходів.

Таблицею розділу VII АРВ, що визначає показники результативності регуляторного акта, встановлено, що дія акту поширюється на 30 суб'єктів господарювання, при цьому щоквартальні надходження до бюджету складають 23,4 тис. грн. або 93,6 тис. грн. на рік. Однак, відповідно до вимог ПКУ, єдиний податок сплачується щомісяця, а податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – один раз на рік, що не дозволяє отримувати щоквартально однакові суми надходжень до місцевого бюджету.

Разом з тим, у таблиці розділу 3 Тесту малого підприємництва (М-тесту) «прямі» витрати, розраховані, для 30 суб'єктів господарювання складають 23,4 тис. грн. на кожного, сумарно 702,5 тис. грн.

У таблиці розділу 4 М-тесту «прямі» витрати суб'єктів малого підприємництва також 702,5 тис. грн.

Таким чином, цифрові показники АРВ (з М-тестом) не узгоджуються між собою та потребують уточнення розрахунків з урахуванням вимог ПКУ та кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання.

В розділі 3 Тесту малого підприємництва також не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, якими можуть бути:

- процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) - *витрати часу визначаються під час проведення консультацій;*

- процедури організації виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності) - *витрати часу визначаються під час проведення консультацій.*

Враховуючи вищезазначене АРВ потребує доопрацювання з метою приведення його у відповідність до вимог Методики.

Додатково повідомляємо, що при підготовці Експертного висновку до Проекту постійною комісією Дівочепільської сільської ради з питань бюджету, фінансів, власності, інвестиційної діяльності та приватизації не зазначені дати оприлюднення повідомлення та проекту регуляторного акта, кінцева дата строку для прийняття зауважень та пропозицій, що не дає можливості підтвердити додержання розробником Проекту принципу прозорості та врахування громадської думки.

Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Підсумовуючи вищезазначене, пропонуємо привести проект рішення Дівочепільської сільської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України в установленому законодавством порядку.

Голова Державної  
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна